

**HÄLLEFORS
KOMMUN**

Pandemiplan för Hällefors kommun

Innehåll

1	Inledning.....	3
2	Samarbete och ansvar	3
3	Extraordinär händelse.....	4
4	Verksamheter inom Hällefors kommun som måste fungera vid en pandemi.....	4
5	Konsekvenser för förvaltningarna vid hög sjukfrånvaro	4
6	Väghållning, renhållning, vatten och avlopp	7
7	Räddningstjänst	7
8	Personalplanering	7
9	Personalförsörjning (ur omsorgsförvaltningens handlingsplan)	7
10	Information	8
11	Checklistor och handledning	8
12	Viktiga Internetadresser för information	8

1 Inledning

En pandemi är en världsomspännande influensaepidemi. Under 1900-talet har tre sådana stora epidemier förekommit: spanska sjukan, asiaten och hongkonginfluensan. Den allvarligaste av de tre var spanska sjukan med ca 34 000 döda bara i Sverige. Många experter menar att en ny pandemi av influensa är oundviklig, men ingen kan förutsäga när den kommer.

Man bedömer att tiden från att ett nytt virus identifieras tills dess att epidemin drabbar Sverige kommer att vara relativt kort – troligen mellan en till sex månader. En influensapandemi kommer att vara spridd över ett stort geografiskt område vilket försvårar omfördelning av resurser mellan olika områden.

De effekter en pandemi får på samhället kommer att bli omfattande. En pandemi kommer troligen att drabba samhället under en period av 6-8 veckor med en frånvaro om minst 15 procent av de anställda. Pandemin kan antas nå sin kulmen under vecka två och tre och upp till 50 procent av de anställda kan vara frånvarande under de veckorna. Sjukdomen kan också, efter sitt huvudutbrott, komma tillbaka i flera mindre vågor.

Det stora antalet sjuka kommer att medföra brist på arbetskraft inom alla områden. Sjukhus och primärvård kommer att vara överbelastade och en stor del av vårdpersonalen kommer också att vara borta från arbetet på grund av sjukdom. Det kan komma att ställas stora krav på den kommunala hemsjukvården och den sociala servicen. De resurser som finns tillgängliga, såväl personal som vaccin och läkemedel, måste därför prioriteras till de områden där man har störst effekt av insatsen.

Samhällsviktig verksamhet måste kunna bedrivas även under en pandemi. Det är därför viktigt att analysera vilka verksamheter som måste fungera utan avbrott eller som ställer särskilda krav på funktionalitet vid en pandemi. Med samhällsviktig verksamhet menas i det här fallet verksamhet som måste kunna bedrivas för att samhället hjälpligt skall kunna ta sig igenom sjukdomsperioden med så lite störningar som möjligt.

2 Samarbete och ansvar

Samhällets krisberedskap, även vid en pandemi, bygger på att kommuner, landsting, myndigheter, organisationer och företag tar sitt ansvar och samarbetar med varandra såväl innan, under som efter en kris. Under kriser skall de tre principerna ansvarsprincipen, likhetsprincipen och närhetsprincipen gälla.

Ansvarsprincipen innebär att den som har ansvar för en viss verksamhet under normala förhållanden också har motsvarande ansvar vid en kris.

Likhetsprincipen innebär att en verksamhets organisation och lokalisering så långt som möjligt skall överensstämja såväl i normala förhållanden som vid en kris.

Närhetsprincipen innebär att kriser skall hanteras på lägsta möjliga nivå i samhället.

Den verksamhetsansvarige har alltid ett ansvar för att planera och vidta de åtgärder som behövs för att säkerställa verksamheten.

3 Extraordinär händelse

En omfattande pandemi kommer med all säkerhet att klassas som en extraordinär händelse. Enligt kommunens krisledningsplan är det krisledningsnämndens ordförande som bedömer när krislednings-organisationen skall träda i funktion.

Den krisledningsorganisation som skall aktiveras vid en extraordinär händelse i fredstid skall vara flexibel och kunna anpassas till de rådande förhållandena. Krisledningsnämnden kan ta över de andra nämndernas verksamhetsområden och beslutsbefogenheter och beredningsgruppen skall analysera läget samt skapa informationsunderlag för intern och extern information. För att vid behov avlasta kommunens växel kan informationsenhetens upplysningsfunktion startas upp. Beredningsgruppen skall hålla kontakt med Länsstyrelsen.

Vid extraordinär händelse – följ kommunens Krisledningsplan.

4 Verksamheter inom Hällefors kommun som måste fungera vid en pandemi

- * Vatten och avlopp
- * Renhållning
- * Väghållning
- * Räddningstjänst
- * Individ- och familjeomsorg
- * Äldre- och handikappomsorg
- * Barnomsorg
- * Kommunledning och ledningsadministration
- * Centralköket
- * Personal- ekonomi- och kanslienheter
- * IT-enheten

5 Konsekvenser för förvaltningarna vid hög sjukfrånvaro

Omsorgsförvaltningen

Verksamheten måste fortgå och fungera så bra som möjligt även med 15 % av personalen borta. Tillgång till vikarier är en

förutsättning. Utan dessa måste verksamheten dras ned till endast de mest nödvändiga uppgifterna för att klara basal omvårdnad, ge mat och vatten samt att kunna utföra hälso- och sjukvårdsinsatser. Skulle 50 % av personalen vara frånvarande från arbetet innebär det att anhöriga och volontärer behöver rekryteras och omplaceringar av annan kommunal personal företas. I de fall det är möjligt kan samarbete över kommungränserna vara nödvändigt.

Vissa arbetsuppgifter kan klaras från hemmet med hjälp av telefon och dator t.ex. enhetschefens, sjuksköterskans och assistentens.

Verksamheterna är beroende av att matvaruleveranser, tvätterier, apotek, sophämtning, vattenförsörjning, el/tele samt IT fungerar.

Individ- och familjeomsorg (IFO)

Vid bortfall av personal med ca 15 % blir konsekvenserna inte så stora men man måste prioritera myndighetsutövningen och lägga mindre tid på förebyggande verksamhet. Vid 50 % personalbortfall måste enheten organiseras om och fokusera ännu mera på t.ex. försörjningsstöd, barnavårdsärenden och vissa missbruksärenden.

Vikarietillgången är begränsad på grund av att särskild kompetens behövs. Samarbete över kommungränser kan komma ifråga, om det är möjligt, med tanke på att alla kommuner drabbas vid en omfattande pandemi. Socionomstuderande kan vara en lösning.

Från hemmet kan man klara att ge råd och stöd till kollegor, men inga av de tvingande arbetsuppgifterna kan klaras från hemmet.

IFO är beroende av att bankerna, plusgiro, IT, skolan och ekonomi fungerar.

Bildningsförvaltningen

Inga uppgifter inom verksamhetsområdet måste ovillkorligen upprätthållas under en krissituation. Skolans och förskolans verksamhet kan minskas under en kortare period och personal kan omplaceras till de för tillfället mest angelägna uppgifterna.

Man kan upprätthålla verksamheten med 15 % av personalen borta. Vid bortfall med 50 % kan verksamheten fungera med tanke på att förmodligen även en stor del av eleverna är borta.

Viss del av skola och förskoleverksamhet bör hållas i gång med tanke på att frivilliga och extra resurser kan behövas inom vård och andra prioriterade verksamheter.

Om dator och telefon finns i hemmet kan delar av verksamheten skötas därifrån.

Skola/förskola är beroende av att vatten/avlopp, el, IT och transporter fungerar.

Centralköket

Vid ett bortfall av personal med 15 % kan verksamheten klaras i ett par månader, men servicenivån i matsalen behöver eventuellt dras ner. Blir personalbortfallet 50 % klarar man att laga mat, men serveringen i elevrestaurangen måste dras in. Vid en pandemi förmodas även elevrestaurangens gäster minska i antal.

Samarbete över kommungränser kan vara möjligt liksom också att sätta in vikarier, omplacerad personal eller frivilliga resurser.

Att laga mat till äldreomsorg och den skol- och förskoleverksamhet som hålls igång måste prioriteras. Eventuellt kan mat köpas från privat verksamhet om det krävs på grund av alltför stor personalbrist.

Från hemmet kan endast beställning av varor samt rådgivning skötas.

För att verksamheten skall fungera är man beroende av grossister och råvaruleveranser, mattransporter till äldreboenden och skolor, el, vatten och avlopp, sophämtning.

Kommunförvaltningen**IT-, personal-, ekonomi-, kansli- och tillväxtenheterna**

Många arbetsuppgifter inom kommunförvaltningens enheter måste fungera medan andra uppgifter kan ligga vilande tills krisen är över.

IT-enhetens personal skall svara för att datorer och IP-telefonin fungerar för förvaltningarna, personalenheten skall svara för att vikariesamordningen och löneutbetalningar sköts, ekonomienheten att fakturakörningar och momsredovisning görs och att räkningar betalas, kanslienheten svarar för att kommunens växel hålls bemannad, att krisledningsnämndens och beredningsgruppens administration hålls igång, att allmänheten informeras och att mattransporterna till äldreomsorg och fungerade skolor/förskolor upprätthålls, tillväxtenheten skall sköta flykting- och arbetsmarknadsverksamheterna.

Vid 15 % bortfall av personal kan verksamheterna hållas igång tillfredsställande om man prioriterar de arbetsuppgifter som är nödvändiga i rådande läge. Vid 50 % personalbortfall under några veckor måste viss omplacering av personal göras så att prioriterade verksamheter inte drabbas.

I vissa fall kan samarbete över kommungränser fungera eller att enstaka tjänster köps av privata företag.

Vissa arbetsuppgifter kan skötas från hemmet via telefon och dator.

För att verksamheterna skall fungera är man framför allt beroende av att el, IT och telefoner fungerar. För mattransporterna krävs också tillgång på drivmedel.

6 Väghållning, renhållning, vatten och avlopp

Detta är prioriterade områden som handhas av Bergslagens Kommunalteknik (BKT) och när det gäller vissa vägar även Vägverket. Inom Hällefors kommun finns varken personella eller tekniska resurser för att ta över dessa arbetsuppgifter vid hög sjukfrånvaro inom BKT.

7 Räddningstjänst

Prioriterat område som handhas av Bergslagens Räddningstjänst (BRT). Inom kommunen finns varken personella eller tekniska resurser för att ta över verksamheten vid hög sjukfrånvaro inom BRT.

8 Personalplanering

Genom verksamheternas analys har framkommit att vid en pandemi kommer bristen på personal att vara en av de mest kritiska faktorerna. De personalresurser som finns tillgängliga måste inventeras. Detta behöver säkerligen göras dagligen allteftersom influensaepidemin fortskrider.

Många verksamheter (se ovan) måste fungera även i en situation där en stor del av ordinarie personal är borta från arbetet på grund av sjukdom. För att dessa prioriterade verksamheter skall fungera måste kanske personal omfördelas hit från andra oprioriterade verksamheter eller personalbehovet lösas på andra sätt, t.ex. inkallande av vikarier eller frivilliga eller öka arbetstiden för personal i tjänst.

Ansvariga för den dagliga inventeringen av personalresurserna är respektive enhet/rektorsområde.

Personalenheten skall vid en hög sjukfrånvaro inom vissa verksamheter i samverkan med berörda förvaltningar och fack, kunna omfördela personal mellan förvaltningarna.

9 Personalförsörjning (ur omsorgsförvaltningens handlingsplan)

Vid en extraordinär händelse (t.ex. en omfattande pandemi) är det sannolikt att behovet av personal blir större än vid normala förhållanden.

Personalförsörjningen kan bli än mer känslig under kvällar, nätter och semestertider.

Exempel på möjligheter att få mer personal till verksamheten:

- Ledig personal inkallas, liksom de vikarier som brukar anlitas
- Deltidsanställda ökar sin tjänstgöringsgrad
- Anställda arbetar övertid

- Kommunanställd personal från andra förvaltningar tas i anspråk
- Närstående som är villiga att hjälpa till anlitas
- Personal från närstående kommuner tjänstgör
- Frivilligorganisationer anlitas (KHR, KPR, Väntjänst)
- Samordning med olika vårduppgifter inom förvaltningen
- Förtätning av hemsjukvårdsplatser

10 Information

Det är synnerligen viktigt att allmänhet och anställda får en allsidig och korrekt information om influensaepidemin både före och under tiden den drabbar. Informationen skall anpassas och göras tillgänglig även för de grupper som inte förstår svenska, är hörselskadade eller på annat sätt inte kan tillgodogöra sig informationen. Ett viktigt syfte med en lättillgänglig och korrekt information är att därigenom minska människors oro. Viktiga kanaler är kommunens hemsida (www.hellefors.se), dagstidningar och telefon.

Kommunen har växelsamarbete med Nora och Ljusnarsberg vilket innebär att det i praktiken räcker att endast en av de tre kommunernas växlar är bemannad för att kunna ge service i alla tre kommunerna. Väntetiderna blir dock längre. Det kan vid hårt tryck på kommunens växel även bli aktuellt att upprätta upplysningsfunktionen, se *kommunens Krisledningsplan, Information*.

11 Checklistor och handledning

Se omsorgsförvaltningens handlingsplan för checklistor och handledning vid smitta i vatten, födoämne eller pandemi.

12 Viktiga Internetadresser för information

Socialstyrelsen www.sos.se

Smittskyddsinstitutet www.smittskyddsinstitutet.se

Smittskyddsläkarnas hemsida www.smittskydd.org

Räddningsverket www.raddningsverket.se

Länsstyrelsen Örebro län www.t.lst.se

Hällefors kommun

Besöksadress: Sikforsvägen 15

Postadress: 712 83 Hällefors

Telefon: 0591-641 00 (växel)

Växelns öppettider: mån–tors 07.30–12.00, 12.30–16.00

fre 07.30–12.00, 12.30–15.00

Telefax: 0591-109 76

E-post: kommun@hellefors.se